

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ *ΚΑΙ* ΔΙΚΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ &
ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ
ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΛ. ΓΚΟΡΤΣΟΣ
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΙΒΑΔΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ - Αθήνα 2002

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Α' ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η Επιτροπή της Βασιλείας, σε συνέχεια ανάλογων μελετών της, εξέδωσε τον Ιανουάριο του 2002 Έκθεση για τους εξωτερικούς ελεγκτές των τραπεζών και τη σχέση τους με τις εποπτικές αρχές⁽¹⁾.

Ηδη κατά το έτος 2001 εκδόθηκαν αντίστοιχου περιεχομένου μελέτες και εκθέσεις, οι οποίες συμπληρώνονται με αυτήν του Ιανουαρίου 2002. Τα συγκεκριμένα κείμενα αποσκοπούν στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ ελεγκτών και εποπτικών αρχών, κυρίως σε ό,τι αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται.

Το έντονο ενδιαφέρον της Επιτροπής της Βασιλείας για το θέμα αυτό σχετίζεται με δύο γεγονότα που συντέλεσαν στην αύξηση των επισφαλειών ορισμένων τραπεζών κατά το έτος 2001, δηλαδή το σκάνδαλο στην αμερικανική εταιρεία Enron και τη χρηματοοικονομική κρίση στην Αργεντινή.

ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

Τον Ιανουάριο του 2002 η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε μελέτη σε σχέση με το λειτουργικό κίνδυνο που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι τράπεζες στα πλαίσια της προληπτικής τους εποπτείας⁽²⁾.

Στη μελέτη καταγράφονται τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα από τη συλλογή πληροφόρησης της Ομάδας Διαχείρισης Κινδύνων της Επιτροπής της Βασιλείας κατά το έτος 2001 και εστιάζονται:

- Στον εσωτερικό καταμερισμό του κεφαλαίου για λειτουργικούς κινδύνους, τόσο επί των συνολικών όσο και επί των διασταυρωμένων business lines.
- Στη στατιστική πληροφόρηση σε σχέση με μεμονωμένα περιστατικά απωλειών για λειτουργικούς κινδύνους, τις συνολικές απώλειες ανά τετράμηνο και σε μια ευρύτερη κλίμακα από δυνητικούς δείκτες έκθεσης σε κίνδυνο, στενά συνδεδεμένους με τα business lines των τραπεζών.

Τέλος προτείνεται για διαβούλευση με τα πιστωτικά ιδρύματα, μια τυποποιημένη διαδικασία για την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων από αντίστοιχες μελλοντικές έρευνες και την αξιοποίησή τους.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (BIS) ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Το Μάρτιο του 2002, δημοσιεύτηκε η τακτική τριμηνιαία έκθεση της BIS για τις διεθνείς τραπεζικές εξελίξεις και την πρόοδο των χρηματοοικονομικών αγορών⁽³⁾.

Όπως προκύπτει από την έκθεση, κατά το τελευταίο τετράμηνο του 2001 παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες τάσεις στη διεθνή τραπεζική αγορά:

- Η δραστηριότητα διεθνώς παρέμεινε ασθενής.

- Οι τράπεζες της Ιαπωνίας μείωσαν τις απαιτήσεις τους σε γιεν κατά 7%. Η μείωση αυτή αντανακλά σχεδόν αποκλειστικά τη μείωση που επιτεύχθηκε για διατραπεζικές απαιτήσεις.
- Οι τράπεζες διεθνώς αύξησαν τις αγορές σε ευρωπαϊκούς τίτλους του Δημοσίου, κυρίως της Μ. Βρετανίας και των χωρών της ευρωζώνης.
- Εξασθένησε η δραστηριότητα στην αγορά των ΗΠΑ και στη διατραπεζική αγορά σε σχέση με το προηγούμενο τετράμηνο, ενώ οι απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου των ΗΠΑ μειώθηκαν.
- Συμψηφιστικά οι χρηματοροές (υποχρεώσεις και απαιτήσεις) προς τις αναπτυσσόμενες οικονομίες κινήθηκαν θετικά. Ωστόσο, επί των συνολικών απαιτήσεων προς αυτές τις χώρες παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη μείωση της τελευταίας διετίας.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (ΕΚΤ) ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 2531/98

Τον Ιανουάριο του 2002 εκδόθηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) 134/2002⁽⁴⁾, ο οποίος τροποποιεί το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 2531/98, σχετικά με την εφαρμογή ελάχιστων αποθεματικών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 2531/98 κατά τη διαδικασία ελέγχου, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ διαθέτει χρονική περίοδο για τη λήψη απόφασης 15 ημερών. Δεδομένου ότι η εμπειρία σε ό,τι αφορά τη διαδικασία ελέγχου έχει αποδείξει πως το χρονικό διάστημα των 15 ημερών δεν επαρκεί, καθορίστηκε στον Κανονισμό (ΕΚ) 134/2002 επιμήκυνση της σχετικής περιόδου σε δύο μήνες.

Β' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ

Σε σχέση με τη διεθνή αγορά ομολόγων εξετάζονται ειδικότερα οι επιδράσεις, κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2001, του τρομοκρατικού χτυπήματος της 11ης Σεπτεμβρίου στις διεθνείς αγορές, οι διαφοροποιήσεις που προέκυψαν στους όρους έκδοσης ομολόγων ανάλογα με το νόμισμα και τη γεωγραφική περιοχή (επιλογή σταθερών επιτοκίων για εκδόσεις σε δολάρια Αμερικής και στερλίνες Μ. Βρετανίας σε αντίθεση με την επιλογή κυμαινόμενων επιτοκίων για εκδόσεις σε ευρώ και γιεν Ιαπωνίας), αναλύεται η τάση αύξησης ομολογιών από εταιρείες του ιδιωτικού τομέα (εκτός των αμερικανικών τραπεζών, οι οποίες παρουσίασαν μείωση) και η αυξητική τάση που παρουσίασαν οι αναδυόμενες οικονομίες, ενώ παρέχεται και όλη η σχετική στατιστική πληροφόρηση⁽⁵⁾.

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ INTERNATIONAL ORGANIZATION OF SECURITIES COMMISSIONS (IOSCO)

Το Φεβρουάριο του 2002 επανεκδόθηκε από την IOSCO το κείμενο των αρχών και στόχων του χρηματιστηριακού ρυθμιστικού πλαισίου, που είχε πρωτοδημοσιευτεί το 1998⁽⁶⁾. Η επανέκδοση του κειμένου, το οποίο από πλευράς περιεχομένου παραμένει ως είχε, κρίθηκε σκόπιμη προκειμένου να επικαιροποιηθεί με αναφορές στις εργασίες της IOSCO κατά το διάστημα που μεσολάβησε από το 1998.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΟΣΑ

Ο Οργανισμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας (ΟΟΣΑ) δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή του για τους θεσμικούς επενδυτές (ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία, εταιρείες επενδύσεων κ.ά.) για το έτος 2001⁽⁷⁾.

Στην έκθεση αυτή αναδεικνύεται ο ενισχυμένος ρόλος που έχουν αναλάβει τα τελευταία χρόνια οι θεσμικοί επενδυτές ως ενδιάμεσοι φορείς στο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα. Από τη μελέτη προκύπτει ένα ομογενοποιημένο σύνολο αξιόπιστης στατιστικής πληροφόρησης ως προς τις αποταμιεύσεις και τις επενδύσεις που πραγματοποίησαν οι θεσμικοί επενδυτές κατά το 2001 στην ευρύτερη περιοχή των χωρών μελών του ΟΟΣΑ, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Το Μάιο του 1999 προτάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες (FSAP)⁽⁸⁾, με κύριο στόχο τη λήψη μέτρων για την ενοποίηση των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών το αργότερο μέχρι το 2005. Ειδικά σε ό,τι αφορά το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ευρωπαϊκές αγορές κινητών αξιών, εκπονήθηκε κατά τη διάρκεια του 2001 η Έκθεση της Επιτροπής Σοφών⁽⁹⁾, στην οποία επιλέγονται ορισμένες από τις νομοθετικές προτάσεις του FSAP ως υψηλής προτεραιότητας και προτείνεται η υιοθέτηση συγκεκριμένης νομοθετικής τεχνικής βάσει μιας προσέγγισης σε τέσσερα επίπεδα, προκειμένου να επιταχυνθεί και να καταστεί πιο αποτελεσματική και ελέγκτη η ρυθμιστική διαδικασία. Στο επίπεδο 1 η οδηγία περιορίζεται στη διατύπωση πλαισίου γενικών αρχών, ενώ στο επίπεδο 2 η Επιτροπή, επικουρούμενη από ειδική για το σκοπό αυτόν επιτροπή, θεσπίζει τα εκτελεστικά χαρακτηριστικά μέτρα. Το 3ο και 4ο επίπεδο αφορούν τη συνεργασία και την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται. Ταυτόχρονα, για να υποστηριχθεί η προτεινόμενη διαδικασία, συγκροτούνται δύο επιτροπές⁽¹⁰⁾, ρόλος των οποίων θα είναι να συνδράμουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα τεχνικού χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε το Μάιο του 2001 δύο προτάσεις οδηγίας, εκ των οποίων η μία αφορά τις καταχρηστικές πράξεις στην αγορά και η άλλη το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση. Τον Ιούλιο του 2001, υπεβλήθη επίσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κείμενο προτάσεων αναθεώρησης της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών, το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Το Μάρτιο του 2002 έγινε η πρώτη ανάγνωση στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της πρότασης οδηγίας για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς⁽¹¹⁾. Κύριος στόχος της οδηγίας αυτής, έτσι όπως διατυπώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εί-

να ο καθορισμός και η θέση σε εφαρμογή κοινών προτύπων καταπολέμησης των καταχρηστικών πρακτικών στις ευρωπαϊκές αγορές και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών σε αυτές.

Το υφιστάμενο κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία της ακεραιότητας της αγοράς είναι ελλιπές. Η οδηγία 89/592/ΕΟΚ⁽¹²⁾ ρυθμίζει μόνο τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και δεν αναφέρεται καθόλου στις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς, που αποτελούν επίσης καταχρηστική πρακτική. Πέραν όμως αυτού, η θέσπιση νέας οδηγίας που θα ρυθμίζει συνολικά το θέμα και θα είναι προσαρμοσμένη στα νέα δεδομένα κρίθηκε αναγκαία και σκόπιμη, λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων που σημειώθηκαν κατά το διάστημα που μεσολάβησε από την έκδοση της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ.

Με την πρόταση οδηγίας, μεταξύ άλλων, διευρύνεται – σε σχέση με το ισχύον καθεστώς – η απαγόρευση συμπεριφορών που σχετίζονται με την κατοχή εμπιστευτικών πληροφοριών, καθιερώνεται γενική απαγόρευση των πράξεων χειραγώγησης της αγοράς, η υποχρέωση αμερόληπτης ανακοίνωσης των πληροφοριών στο κοινό και ειδικές παρεκκλίσεις, οι παρεκκλίσεις από την απαγόρευση των πράξεων κατόχων εμπιστευτικών πληροφοριών και των πράξεων χειραγώγησης της αγοράς, ο τρόπος ορισμού και οι εξουσίες της αρμόδιας εθνικής αρχής, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις, τα μέτρα που πρέπει να καθοριστούν από την Επιτροπή με τη διαδικασία της επιτροπολογίας. Οι αλλαγές που επιφέρει η οδηγία αυτή είναι πολύ σημαντικές, ενώ ορισμένες από αυτές, όπως ενδεικτικά η απουσία του στοιχείου της πρόθεσης για τη στοιχειοθέτηση της καταχρηστικής πρακτικής, η ασάφεια του ορισμού των πράξεων χειραγώγησης της αγοράς και η μεγάλη διεύρυνση των εξουσιών των εποπτικών αρχών, είναι πολύ πιθανό να δημιουργήσουν προβλήματα κατά την εφαρμογή της.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Το Μάρτιο του 2002 έγινε η πρώτη ανάγνωση στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της πρότασης οδηγίας σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση⁽¹³⁾. Κύριος στόχος της οδηγίας αυτής, έτσι όπως διατυπώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι η εναρμόνιση των όρων κατάρτισης, ελέγχου και διανομής του ενημερωτικού δελτίου, ώστε να διασφαλίζεται ισότιμη προστασία σε όλους τους επενδυτές σε κοινοτικό επίπεδο και να επιτευχθεί η χορήγηση ενιαίου διαβατηρίου στους εκδότες.

Το υφιστάμενο πολύπλοκο και αποσπασματικό πλαίσιο αμοιβαίας αναγνώρισης και οι πολυάριθμες διαφορετικές πρακτικές που ακολουθούνται στα κράτη-μέλη όσον αφορά το περιεχόμενο και την παρουσίαση του ενημερωτικού δελτίου, δημιουργούν προσκόμματα στη διασυνοριακή άντληση κεφαλαίων και η ευρωπαϊκή χρηματαγορά παραμένει κατακερματισμένη. Οι οδηγίες 80/390/ΕΟΚ και 89/298/ΕΟΚ εκδόθηκαν πριν από αρκετά χρόνια και ο μηχανισμός που καθιέρωσαν αφενός δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και αφετέρου αδυνατεί να διασφαλίσει το στόχο του ενιαίου διαβατηρίου.

Το νέο σύστημα που επιδιώκει να δημιουργήσει η πρόταση οδηγίας βασίζεται στην καθιέρωση αυστηρότερων προτύπων γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα⁽¹⁴⁾ για τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, την καθιέρωση του συστήματος εγγράφου αναφοράς για εκδότες των οποίων οι τίτλοι γίνονται δεκτοί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένες αγορές, τη δυνατότητα προσφοράς ή εισαγωγής τίτλων προς διαπραγμάτευση βάσει απλής κοινοποίησης του ενημερωτικού δελτίου που έχει εγκριθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους καταγωγής, και την εκτεταμένη χρήση της διαδικασίας επιτροπολογίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ (CESR)

Το Μάρτιο του 2002, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τις αιτήσεις της (Requests) προς την CESR για τη συνδρομή της στα μη ουσιαστικής σημασίας εκτελεστικά μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στο πλαίσιο των δύο ως άνω προτάσεων οδηγιών, έτσι όπως αυτά καθορίζονται στις ίδιες τις προτάσεις οδηγίας⁽¹⁵⁾. Για το σκο-

πό αυτόν η CESR συνέστησε δύο ομάδες εργασίας με προέδρους τον κ. Σταύρο Θωμαδάκη (πρόταση οδηγίας για τις καταχρηστικές πρακτικές στην αγορά) και τον κ. Fernando Teixeira dos Santos (πρόταση οδηγίας για τα ενημερωτικά δελτία). Στα σχετικά κείμενα ορίζονται συγκεκριμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα θέματα για τα οποία καλείται να γνωμοδοτήσει η CESR και οι αντίστοιχες προθεσμίες⁽¹⁶⁾.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 93/22/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

Το Μάρτιο του 2002 υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέο κείμενο προτάσεων για την αναθεώρηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ, το οποίο έγινε αντικείμενο δεύτερου κύκλου διαβουλεύσεων, μέχρι τις 31 Μαΐου 2002. Στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι να εκδοθεί σχετική πρόταση οδηγίας περί τα τέλη του 2002. Στο δεύτερο αυτό κείμενο ελήφθησαν υπόψη οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς κατά τη διάρκεια του πρώτου κύκλου διαβουλεύσεων⁽¹⁷⁾.

Σκοπός της αναθεώρησης είναι η συστηματική αναδιαμόρφωση της ισχύουσας οδηγίας, κατά τρόπο ώστε να επιτευχθεί τριπλός στόχος: η προστασία του επενδυτή, η διασφάλιση αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς και η πραγματοποίηση της ενιαίας αγοράς. Με την αναθεωρημένη οδηγία θα διευκρινίζονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ένταξη σε οργανωμένη ή μη αγορά τόσο για τις διάφορες μορφές παροχής επενδυτικών υπηρεσιών όσο και για τους παρέχοντες τις επενδυτικές υπηρεσίες. Θα καθιερώνονται επίσης βασικές γενικές αρχές και θα αποφεύγεται η θέσπιση λεπτομερών κανόνων σε πρώτο επίπεδο. Θα προβλέπεται ακόμη η υιοθέτηση λεπτομερών συμπληρωματικών μέτρων για τη συγκεκριμενοποίηση των γενικών αρχών, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η προσαρμογή στις εξελίξεις της αγοράς. Οι επιμέρους ρυθμίσεις που προτείνονται για την αναθεώρηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ περιέχουν, μεταξύ άλλων, την επανοριοθέτηση της έννοιας της οργανωμένης αγοράς και τη θέσπιση πρόσθετων υποχρεώσεων για τις υπηρεσίες που παρέχονται εκτός οργανωμένης αγοράς και τις συνθήκες διαφάνειας. Επίσης καθιερώνουν την παροχή συμβουλών στον τομέα των επενδύσεων ως κύρια επενδυτική υπηρεσία, ειδικές διατάξεις για τις συγκρούσιμες συμφερόντων, καθώς και την κατηγοριοποίηση των επενδυτών σε επαγγελματίες και μη όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων συμπεριφοράς από τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 85/611/ΕΟΚ

Τον Ιανουάριο του 2002 δημοσιεύτηκε επίσης η οδηγία 2001/107/ΕΚ⁽¹⁸⁾ για την τροποποίηση της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ όσον αφορά τη ρύθμιση των εταιρειών διαχείρισης και τα απλοποιημένα ενημερωτικά δελτία και η οδηγία 2001/108/ΕΚ⁽¹⁹⁾ για την τροποποίηση της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ όσον αφορά τις επενδύσεις των ΟΣΕΚΑ. Η υιοθέτηση των δύο αυτών οδηγιών ήταν μια από τις ενέργειες άμεσης προτεραιότητας, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες.

Με την οδηγία 2001/107/ΕΟΚ επιδιώκεται η εξασφάλιση ουσιαστικής εναρμόνισης, η οποία είναι αναγκαία και επαρκής για την αμοιβαία αναγνώριση της άδειας λειτουργίας των εταιρειών διαχείρισης και των συστημάτων προληπτικής εποπτείας, επιτρέποντας την έκδοση ενιαίας άδειας με ισχύ σε ολόκληρη την ΕΕ και την άσκηση εποπτείας από το κράτος-μέλος καταγωγής⁽²⁰⁾. Παράλληλα, με την οδηγία αυτή διευρύνονται οι δραστηριότητες που επιτρέπεται να ασκούν οι εταιρείες διαχείρισης, όπως η δυνατότητα να ασκούν και δραστηριότητα ατομικής διαχείρισης χαρτοφυλακίου, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης συνταξιοδοτικών ταμείων, καθώς και κάποιες δραστηριότητες παρεπόμενες με την κύρια ενασχόλησή τους. Επίσης, με την οδηγία αυτή καθιερώνεται ένας νέος τύπος ενημερωτικού δελτίου για τους ΟΣΕΚΑ, το απλοποιημένο ενημερωτικό δελτίο.

Η οδηγία 2001/108/ΕΟΚ διευρύνει τον επενδυτικό στόχο των ΟΣΕΚΑ, έτσι ώστε να μπορούν να επενδύουν και σε άλλα, εκτός των κινητών αξιών, χρηματοπιστωτικά μέσα με επαρκή ρευστότητα. Έτσι οι ΟΣΕΚΑ θα μπο-

ρούν, υπό τις επιμέρους προϋποθέσεις που καθορίζονται στην οδηγία, να επενδύουν τα στοιχεία του ενεργητικού τους σε μερίδια ΟΣΕΚΑ ή/και άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων ανοικτού τύπου που επενδύουν επίσης σε ρευστά χρηματοπιστωτικά μέσα. Περαιτέρω ορίζεται ότι θα μπορούν επίσης να επενδύουν σε τραπεζικές καταθέσεις και χρηματοπιστωτικά παράγωγα στο πλαίσιο της γενικής επενδυτικής τους πολιτικής ή/και για λόγους αντιστάθμισης κινδύνων.

Γ' ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ – ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η Επιτροπή για το Παγκόσμιο Χρηματοοικονομικό Σύστημα (CGFS), που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS), εξέδωσε το Φεβρουάριο του 2002 μελέτη για τα πρότυπα χρηματοδότησης δραστηριοτήτων Νέας Τεχνολογίας από τις τράπεζες⁽²¹⁾. Λόγω της χρηματιστηριακής κρίσης εταιρειών του κλάδου της Νέας Οικονομίας κατά το 2001, πολλές τράπεζες ήταν επιφυλακτικές στη χρηματοδότησή τους.

Η μελέτη της Επιτροπής για το Παγκόσμιο Χρηματοοικονομικό Σύστημα εξετάζει λεπτομερειακά συγκεκριμένα μοντέλα χρηματοδότησης, αναλύοντας ταυτόχρονα τις αντίστοιχες επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στο χρηματοοικονομικό σύστημα.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΡΓΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ TARGET

Όπως είναι γνωστό, η Ελλάδα κατάφερε να εξασφαλίσει, μέχρι το 2004, παρέκκλιση από το μακροπρόθεσμο ημερολόγιο λειτουργίας του TARGET κατά τις ημέρες του Καθολικού Πάσχα, κατά τις οποίες η ελληνική αγορά είναι ανοικτή.

Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ αποτυπώνεται στην κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ΕΚΤ/2002/1⁽²²⁾, με την οποία τροποποιείται η παλαιότερη κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2001/3 σχετικά με το διευρωπαϊκό αυτοματοποιημένο σύστημα ταχείας μεταφοράς κεφαλαίων σε συνεχή χρόνο (σύστημα TARGET).

Δ' ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Ομάδα Δράσης για την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (FATF), η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΟΟΣΑ, δημοσίευσε το Φεβρουάριο του 2002 την ετήσια έκθεση πεπραγμένων για το 2001⁽²³⁾.

Στην έκθεση εξετάζονται διάφορες τυπολογίες χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως εμφανίστηκαν κατά το 2001, με στόχο την εξέταση πρακτικής εφαρμογής και ενδεχόμενων προσθηκών επί των 40 κατευθυντήριων γραμμών, που έχουν υιοθετηθεί από τα μέλη της FATF, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας. Τα θέματα, τα οποία αναπτύσσονται εξαντλητικά αφορούν, συγκεκριμένα:

- Τη χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από τρομοκρατικές ομάδες, ειδικότερα λόγω του τρομοκρατικού χτυπήματος στις ΗΠΑ.
- Τη χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων μέσω correspondent banking και private banking και τη σχέση του με “πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα”, καθώς επίσης και μέσω προϊόντων χρηματαγοράς και κεφαλαιαγοράς.
- Την ανάπτυξη διεθνούς συνεργασίας για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος σε σχέση με την εισαγωγή του ευρώ σε φυσική μορφή.
- Συστηματοποιημένη μελέτη της σχέσης μεταξύ των Αναφορών Υποπτών Συναλλαγών (Suspicious Transaction Reports) και πραγματικών περιστατικών χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ

Τον Ιανουάριο του 2002 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η συμφωνία που υπογράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2001 μεταξύ της ΕΥΡΩΠΟΛ και της ΕΚΤ, με σκοπό τη θέσπιση αποτελεσματικής συνεργασίας των συμβαλλομένων μερών, σε ό,τι αφορά τα μέτρα για την καταπολέμηση των απειλών που προέρχονται από την παραχάραξη και την κίβδηλεια του ευρώ⁽²⁴⁾.

Με τη συγκεκριμένη συμφωνία, η οποία είχε προβλεφθεί από το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 1338/2001, καθιερώνονται τα παρακάτω:

1. Τακτικές διαβουλεύσεις μεταξύ αρμοδίων στελεχών των δύο μερών.
2. Συντονισμός των μερών για τις εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού και τις δημοσιεύσεις, που αφορούν την παραχάραξη και την κίβδηλεια του ευρώ.
3. Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών και τρόπος πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων όπως το σύστημα παρακολούθησης πλαστών νομισμάτων (ΣΠΠΝ) που έχει αναπτύξει και συντηρεί η ΕΚΤ.
4. Κανόνες εμπιστευτικότητας και ασφαλείας όσον αφορά την επεξεργασία πληροφοριών.
5. Εξαίρεση πληροφοριών που αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Ε΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ (STOCK-OPTIONS) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΤΟΥΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η Επιτροπή για Δημοσιονομικά Θέματα που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΟΟΣΑ, εξέδωσε το Φεβρουάριο του 2002 κείμενο εργασίας, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των εθνικών φορολογικών αρχών για τις συμφωνίες προαίρεσης των εργαζομένων και την επίπτωσή τους στο φόρο εισοδήματος.

Στο κείμενο εργασίας εξετάζονται με πρακτικά παραδείγματα ορισμένα νομικά θέματα που μπορεί να προκύψουν από τέτοιες συμβάσεις, η εφαρμογή ορισμένων όρων σε συμφωνίες τέτοιου τύπου σύμφωνα με το Μοντέλο Φορολογικής Σύμβασης του ΟΟΣΑ για τη συνεργασία μεταξύ φορολογικών αρχών και προτείνονται πιθανές λύσεις όπου αυτό είναι δυνατό.

Η διαδικασία διαβούλευσης, μέσω της ανταλλαγής σχολίων, θα διαρκέσει μέχρι τον Ιούλιο του 2002.

ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΟΣΑ, ΤΟΥ ΔΝΤ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Στις 13 Μαρτίου 2002 ανακοινώθηκε ότι οι τρεις διεθνείς οργανισμοί θα αναπτύξουν μια οργανωμένη διαδικασία ανταλλαγής απόψεων για διεθνή φορολογικά θέματα.

Στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι η εγκαθίδρυση μιας συστηματοποιημένης διαδικασίας διαλόγου για την εφαρμογή κοινών πρακτικών και στόχων, ώστε τα εθνικά φορολογικά συστήματα να γίνουν πιο λειτουργικά. Η προτεινόμενη πρωτοβουλία διαλόγου σε κανένα στάδιο εφαρμογής της δεν θα έχει εξουσιοδότηση επιβολής διεθνών φορολογικών κανόνων για τα κράτη-μέλη των οργανισμών αυτών.

ΣΤ΄ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Το Φεβρουάριο του 2002 εκδόθηκε από το διεθνή αυτό οργανισμό μελέτη με όλες τις εξελίξεις, οι οποίες έχουν συντελεστεί τα τελευταία 21 χρόνια σε σχέση με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διεθνώς. Στη συγκεκριμένη έκδοση περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Οι κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ (1980) για την προστασία και τη διασυνοριακή χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Η Διακήρυξη του 1985 για τη διασυνοριακή χρήση και μετακίνηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Η Διακήρυξη του 1998 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε παγκόσμια δίκτυα.

Ζ' ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΟΟΣΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το Κέντρο Συνεργασίας με μη μέλη του ΟΟΣΑ (CCNM) εξέδωσε τον Ιανουάριο του 2002, επιτομή για το θέμα αυτό, στην οποία εξετάζονται μερικά από τα ειδικότερα συστήματα που έχουν αναπτυχθεί στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Από τη μελέτη αναδεικνύεται η σημασία και ο ρόλος αυτών των συστημάτων, τόσο για την κοινωνία, μέσω της παροχής υπηρεσιών υγείας και συνταξιοδότησης στους πολίτες, όσο και για την οικονομία, μέσω της διαχείρισης των διαθεσίμων τους στις χρηματοοικονομικές αγορές. Βασικός στόχος, εκτός από αυτόν της καταγραφής, είναι η εξασφάλιση ενός διαύλου διαρκούς επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων των αναπτυσσόμενων χωρών και εμπειρογνομόνων άλλων ανεπτυγμένων χωρών, προκειμένου να επωφεληθούν από τη διεθνή εμπειρία τους.

Θ' ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩ

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩ

Τον Ιανουάριο του 2002 εκδόθηκε η Απόφαση ΕΚΤ/2001/14 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁽²⁶⁾, η οποία ισχύει ήδη από την 1η Ιανουαρίου.

Με την απόφαση αυτή θεσπίζεται ρητή υποχρέωση των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών να αρνούνται να ανταλλάσσουν τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα στις περιπτώσεις που γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα (π.χ. παραχάραξη, ληστεία, κλοπή κ.ά.) ή ότι τα τραπεζογραμμάτια έχουν σκόπιμα αλλοιωθεί ή φθαρεί (π.χ. όταν προσκομίζεται ποσοστό του σώματος του τραπεζογραμματίου, όταν προσκομίζονται τραπεζογραμμάτια εμποτισμένα με υγρό ή κηλιδωμένα από μελάνι).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το άρθρο 3 της απόφασης, στο οποίο ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: *“Η ανταλλαγή ελλিপών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων που αποτελούν νόμιμο χρήμα επιτρέπεται υπό τον όρο προσκόμισης στην Εθνική Κεντρική Τράπεζα γραπτής δήλωσης σχετικά με την αιτία και το είδος της αχρηστευσης, όταν φορείς οι οποίοι κατ' επάγγελμα χειρίζονται τραπεζογραμμάτια, όπως πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες μεταφοράς χρημάτων και ανταλλακτήρια συναλλάγματος, προσκομίζουν τραπεζογραμμάτια που παρουσιάζουν χρωματική αλλοίωση λόγω της ενεργοποίησης αντικλεπτικών συσκευών”*.

Τέλος, στο άρθρο 3α της Απόφασης της ΕΚΤ υπάρχει ειδική πρόβλεψη για τη “θέσπιση ειδικού τέλους για την ανταλλαγή ελλিপών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων ευρώ”, το οποίο επιβάλλεται από τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες και ανέρχεται σε 10 λεπτά ανά ελλίπες ή φθαρμένο τραπεζογραμμάτιο ευρώ. Η δυνατότητα ανταλλαγής ισχύει μόνο για ποσότητα ίση ή μεγαλύτερη 100 τέτοιων τραπεζογραμματίων ευρώ τη φορά.

Η' ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Το Μάρτιο του 2002 δημοσιεύτηκε συγκριτική μελέτη των κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης στην ΕΕ και τα κράτη-μέλη της, η οποία πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁽²⁵⁾. Σκοπός της μελέτης είναι η κατανόηση των κοινών στοιχείων και των διαφοροποιήσεων στις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ, μέσω της ανάλυσης των υφιστάμενων κωδίκων καλής πρακτικής και – σε πιο περιορισμένο βαθμό – του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Ως κώδικας εταιρικής διακυβέρνησης για τους σκοπούς της μελέτης νοείται ένα σύνολο μη νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα κανόνων, αρχών και πρακτικών που υιοθετείται από κάποιον φορέα, σχετικά με θέματα διακυβέρνησης των εταιρειών.

Η συντριπτική πλειονότητα των 35 κωδίκων που εξετάστηκαν εκδόθηκε μετά το 1997 και προέρχεται από μια μεγάλη γκάμα φορέων, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται κρατικές αρχές, επιτροπές που συγκροτήθηκαν από κρατικές ή χρηματοπιστωτικές αρχές, από επαγγελματικές ενώσεις, από ακαδημαϊκούς φορείς και ενώσεις επενδυτών. Παρά τις διαφοροποιήσεις στο νομικό καθεστώς που διέπει τα κράτη-μέλη, οι τάσεις σύγκλισης στις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που ακολουθούνται στα κράτη-μέλη της ΕΕ είναι εντονότερες από εκείνες των μεταξύ τους διαφοροποιήσεων και στο πλαίσιο αυτό οι κώδικες σε συνδυασμό με τις πιέσεις της αγοράς, διαπιστώνεται ότι αποτελούν δυναμικό μέσο σύγκλισης και ενθάρρυνσης των εταιρειών ως προς την τήρηση αρχών εταιρικής διακυβέρνησης.

Οι κώδικες αποτελούν θετική εξέλιξη τόσο για τις εταιρείες όσο και για τους επενδυτές, δεδομένης της έμφασης που δίνεται μέσω αυτών στη διαφάνεια, τη βελτίωση του τρόπου λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου και την προστασία των μετόχων. Επίσης η υιοθέτηση κωδίκων καλής πρακτικής αποδεικνύεται, σύμφωνα με τη μελέτη ευεργετική για πολλούς λόγους, καθώς μέσω αυτών τροφοδοτείται η συζήτηση των θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης, ενθαρρύνονται οι εταιρείες για την υιοθέτηση καλών πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, επεξηγούνται στους επενδυτές οι νομικές υποχρεώσεις και οι καλές πρακτικές, προετοιμάζεται το έδαφος για την υιοθέτηση αλλαγών στο ρυθμιστικό πλαίσιο, εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο, ενώ οι ίδιοι χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για τις εποπτικές αρχές. Η ανάγκη για τις εταιρείες να διατηρούν μια ευελιξία σε ό,τι αφορά τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που ακολουθούν, προκειμένου να προσαρμόζονται στο διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, σε συνδυασμό με το γεγονός της σύγκλισης στα ουσιαστικά σημεία των προβλεπομένων στους υφιστάμενους κώδικες, οδήγησαν τους μελετητές στο συμπέρασμα ότι δεν είναι αναγκαία η υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενιαίου κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης σε κοινοτικό επίπεδο. Οι καλές πρακτικές έτσι όπως αποτυπώνονται στους κώδικες θα πρέπει να μπορούν να αναπτύσσονται από τον επιχειρηματικό κόσμο σύμφωνα με τις συνθήκες των αγορών.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(1) Το πλήρες κείμενο της Επιτροπής της Βασιλείας είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.bis.org/publ/bcbs87.htm>

(2) Το πλήρες κείμενο της Επιτροπής της Βασιλείας είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.bis.org/bcbs/qisopriskresponse.pdf>

(3) Το πλήρες κείμενο της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt0203b.pdf

(4) Βλ. ΕΕ L24/26.1.2002.

(5) Το πλήρες κείμενο της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt0203.pdf

- (6) Το πλήρες κείμενο της IOSCO είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.iosco.org>.
- (7) Η βάση πληροφοριών με τα στατιστικά στοιχεία για τους θεσμικούς επενδυτές κατά το έτος 2001 διατίθεται είτε σε CD-ROM είτε απευθείας στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.SourceOECD.org>
- (8) Βλ. *Implementing the framework for financial markets: action plan*, COM (1999) 232.
- (9) Βλ. *Final Report of the Committee of Wise Men on the Regulation of European Securities Markets*.
- (10) Πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Εποπτικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (European Securities Regulators Committee) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κινητών Αξιών (European Securities Committee). Βλ. σχετικά Απόφαση 1999/468/ΕΚ.
- (11) Βλ. COM (2001) 281 τελικό. Η πρόταση οδηγίας υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Μάιο του 2001.
- (12) Βλ. οδηγία 89/592/ΕΟΚ Ε.Ε. L 334, 18.11.1989, σελ. 30-32.
- (13) Βλ. COM (2001) 280 τελικό. Η πρόταση οδηγίας υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Μάιο του 2001.
- (14) Τα λεπτομερή πρότυπα γνωστοποίησης πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένα με εκείνα που έχει εκδώσει η IOSCO για τις προσφορές και εισαγωγές προς διαπραγμάτευση σε πολυεθνική βάση. Βλ. *International Disclosure Standards for cross-border offerings and initial listings by foreign issuers*, Σεπτέμβριος 1998.
- (15) Βλ. *Provisional request for technical advice on possible implementing measures on the future directive on insider dealing and market manipulation (Market Abuse)*, *Provisional request for technical advice on possible implementing measures on the future directive on the prospectuses to be published when securities are offered to the public or admitted to trading*.
- (16) Οι προθεσμίες αυτές ορίζονται για τις 31 Δεκεμβρίου 2002 σε ό,τι αφορά την πρόταση οδηγίας για τις καταχρηστικές πρακτικές και 31 Μαρτίου 2003 σε ό,τι αφορά την πρόταση οδηγίας για το ενημερωτικό δελτίο.
- (17) Όπως αναφέρεται στο ίδιο κείμενο της αναθεώρησης, οι απαντήσεις που ελήφθησαν ήταν 77.
- (18) Βλ. Ε.Ε. L 41, 13.02.2002, σελ. 20 επ.
- (19) Βλ. Ε.Ε. L 41, 13.02.2002, σελ. 35 επ.
- (20) Η οδηγία 85/611/ΕΟΚ, αν και καθόρισε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης της άδειας λειτουργίας των μεριδίων των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που κάλυπτε, δεν ρύθμιζε ευρέως τη λειτουργία των εταιρειών που διαχειρίζονται οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων, δηλαδή, των εταιρειών διαχείρισης.
- (21) Το πλήρες κείμενο της CGFS είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.bis.org/publ/cgfs19.htm>
- (22) Βλ. Ε.Ε. L 67/ 9.3.2002, σελ. 74.
- (23) Το πλήρες κείμενο της ετήσιας έκθεσης της FATF είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.oecd.org/pdf/M00025000/M00025449.pdf>
- (24) Βλ. Ε.Ε. C 23/25.1.2002.
- (25) Βλ. *Comparative Study of Corporate Governance Codes Relevant to the European Union and Its Member States, on behalf of the European Commission*. Weil, Gotshal & Manges LLP in consultation with EASD & ECGN, January 2002.
- (26) Βλ. Ε.Ε. L5/9.1.2002.